

יחי המלך

קונטרס שבועי בענייני גאולה ומשיח

משיחות כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א מליובאוויטש

גליון א'קנ

ערב שבת קודש פ' בהעלותך [באה"ק: שלח]

ה'תשע"ו

שנת הקהל

יוצא לאור על-ידי

תלמידי ה'קבוצה', 'חיילי בית דוד' - בית משיח 770

במסגרת אגודת חסידי חב"ד באה"ק, תחת נשיאות כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א

שישים ושש שנה לנשיאות כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א וק"י שנה להולדתו

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד

מוקדש

לכ"ק אדמו"ר שליט"א

מלך המשיח

מהרה יגלה אכ"ר

לעילוי נשמת

איש חי ורב פעלים, איש הצדקה והחסד,
מקושר לכ"ק אדמו"ר מלך המשיח בכל מאוֹדו ובכל נפשו,
עוסק בלהט בפירסום בשורת הגאולה והגואל
הו"ח ר' מאיר בן ר' שלמה ע"ה אביטן
נפטר כ"א סיון ה'תשע"ד

ת. נ. צ. ב. ה.

*

נדפס ע"י משפחתו שיחיו

נדפס לעילוי נשמת

ר' אפרים יונה ב"ר אורי אהרן יואל ז"ל זיסק

ולע"נ מרת חי' רחל בת ר' פנחס זליב ז"ל

ולע"נ ר' מאיר ב"ר צבי הירש ע"ה ולע"נ ר' פנחס זליב ב"ר יצחק ע"ה

ו"הקיצו ורננו שוכני עפר" והם בתוכם, ולזכות כל משפחותיהם שיחיו – לשפע ברכות עד בלי די

ב"ה

3 דבר מלכות

בפיקוח נפשות אין מקום לטענות של "דמוקרטיא" / משיחת ש"פ בהעלותך היחשמיח

8 זמן הגאולה

אהבתו של אהרן הכהן שבדורנו לכל בני ישראל / פרשת השבוע באור הגאולה

12 המעשה הוא העיקר

לימוד התורה ופרקי אבות / הוראות למעשה בפועל

13 וילחום מלחמת ה' - וינצח

'יהרג ואל יפרוש' / שיחות בעניני שלימות העם והארץ

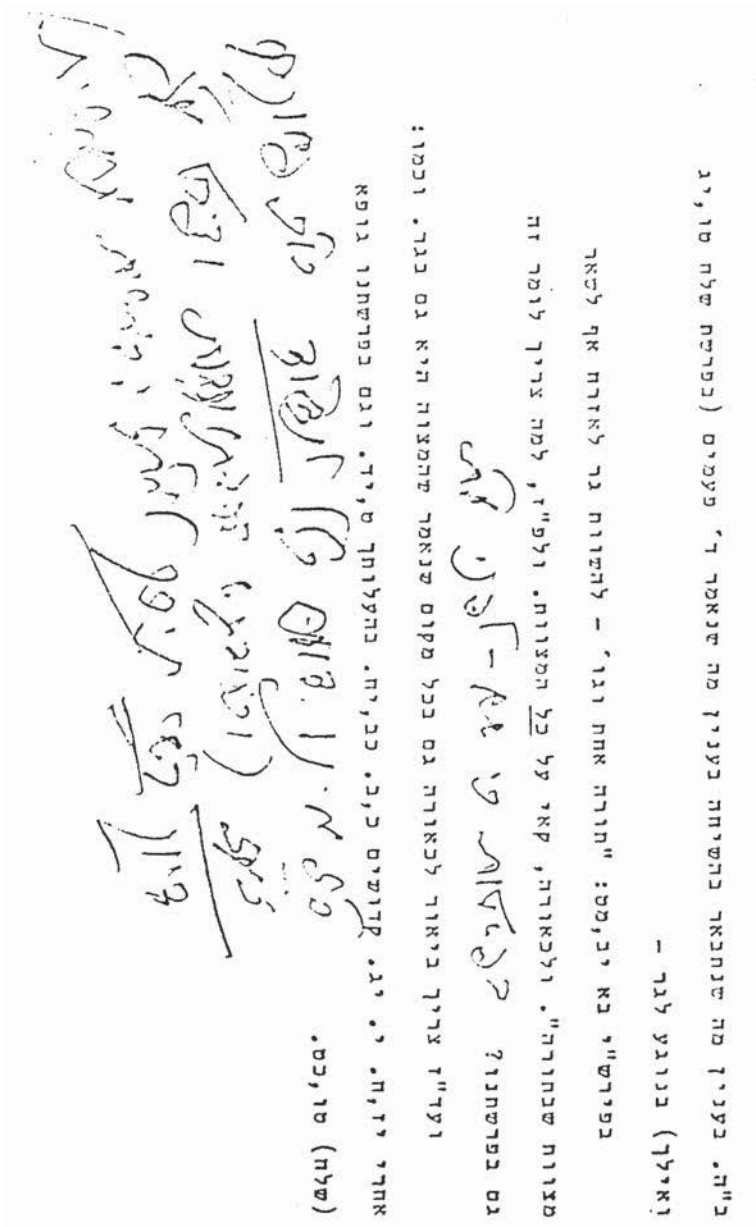
14 כתב-יד-קודש

דיוק ברש"י / מענה כ"ק אר"ש מה"מ לשאלת המיחיים בשיחת ש"פ בהעלותך היחשמיח

יחי המלך

סניף ארה"ב: 383 Kingston Ave. #38, Brooklyn, NY 11213 • טל': 718-207-5904
סניף ארץ הקודש: ת.ד. 2025 כפר חב"ד, 60840 • טל': (03) 960-0667 • פקס: (03) 960-7219
דואר אלקטרוני: kuntres.yechi@gmail.com • אינטרנט: www.moshiach.net/blind

דיוק ברש"י

לפנינו צילום (מוקטן) ממענה כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א לשאלת המניחים
בשיחת ש"פ בהעלותך ה'תשמ"א

(נדפס ב"שיחות קודש" תשמ"א ח"ג ע' 716)

להלן פענוח הכתי"ק (בא בהדגשה):

בענין מה שנתבאר בהשיחה בענין מה שנאמר ד' פעמים (בפרשת שלח טו, יג ואילך) בנוגע
לגר - בפירש"י בא יב, מט: "תורה אחת וגו' - להשוות גר לאזרח אף לשאר מצוות שבתורה".
ולכאורה, קאי על כל המצוות. ולפ"ז, למה צריך לומר זה גם בפרשתנו?

על שאלה זו ענה הרבי: **בפשוטו כי שם - לפני מ"ת.**

ועד"ז צריך ביאור לכאורה גם בכל מקום שנאמר שהמצוה היא גם בגר. כמו: אחרי יז, ח. י, יג.
קדושים, כ, ב. כב, יח. בהעלותך ט, יד. וגם בפרשתנו גופא (שלח) טו, כט.

על השאלה השני' ענה הרבי: **כ"ז אינו דומה כלל לנדוד כו"כ פסוקים זא"ז (וכמודגש
בההתועדות ובפרט ע"פ דיוק רש"י תיכף לאח"ז: ראשית, מראשית).**

בפיקוח נפשות אין מקום לטענות של "דמוקרטיא"

בכל העולם כולו, כולל ובמיוחד בארץ הקודש, מסתובבים מאות אלפי
ילדי ישראל, וכן מבוגרים, שאין להם ידיעה באל"ף-כ"י"ת של יהדות ●
מכיון שמדובר אודות מצב של פיקוח-נפשות, רחמנא ליצלן - ברוחניות
הקשור גם עם פיקוח-נפשות בגשמיות - הרי, צו השעה לפרסם
ולהרעיש בכל מקום ומקום שחוב גמור על כאו"א לעסוק בהפצת
התורה והיהדות חוצה! ● פשוט, שאין מקום לטענות של "דמוקרטיא"
וכיו"ב - שהרי מדובר אודות ענין של פיקוח-נפשות ממש ● קטעים
משיחת ש"פ בהעלותך, י"ט סיון ה'תשמ"ח - מוגה

א. [.] הלימוד וההוראה מהסמיכות
דפרשת המנורה לפרשת הנשיאים -
ש"כשראה אהרן חנוכת הנשיאים חלשה אז
דעתו כשלא הי' עמהם בחנוכה":

כאשר יהודי רואה או שומע שכו"כ
מישראל עסקו בענין שהוא בבחינת חנוכת
המשכן, ולדוגמא: פעולת החינוך (חנוכה) של
יהודי (קטן בשנים או קטן בידעיות) בעניני
התומ"צ, וכן הדלקת המנורה [שגם זה ענין
של חינוך¹, ואדרבה, "שלך גדולה משלהם
שאתה מדליק ומטיב את הנרות"] להדליק "גר
ה' נשמת אדם", כל ז' הסוגים דבני, ב"גר
מצוה ותורה אור", ע"י הפצת התורה והיהדות
- הרי, בראותו שהוא "לא הי' עמהם

(1 להעיר מפ' האוה"ח שם [במדבר ט, ז] שבהדלקת
המנורה "כל יום כעושה מעשה חדש שמחנך הוא המנורה
בכל הדלקה והדלקה".

בחנוכה", צריך להיות אצלו חלישות הדעת,
"חלשה אז דעתו כשלא הי' עמהם בחנוכה!"
בסגנון אחר: "הבינו מדעו (לשון דעת)
להבדל לעמוד לפני ה' לשרתו" - צ"ל באופן
שכל המציאות ד"מדעו" אינה אלא בענין
ד"לעמוד לפני ה' לשרתו", ע"י העבודה
במשכן, עד כדי כך, שכאשר נעשה דבר
מסויים בעבודת המשכן ע"י אחרים והוא לא
הי' עמהם, "חלשה אז דעתו", שנעשה אצלו
חלישות בכל מציאות הדעת, מכיון שאינה
אלא בשביל עבודת המשכן, "לעמוד לפני ה'
לשרתו"; ואם לא חלשה דעתו מזה שלא הי'
עמהם - הרי זו הוכחה שעדיין לא הגיע
לדרגא ש"הבינו מדעו להבדל לעמוד לפני ה'
לשרתו" (עכ"פ בשלימות), שזוהי כל מציאות
דעתו.

מוקדש לעילוי נשמת

הרה"ח ר' משה נחום בהרה"ח ר' מרדכי מענדל ע"ה קדנר

נפטר כ"ב ניסן - אחרון של פסח, ה'תשע"א

יה"ר שתיכף ומיד יקויים היעוד "הקיצו ורגנו שוכני עפר" והוא בתוכם, בגאולה האמתית והשלימה

יתכן שסוכ"ס יצטוו גם הוא להשתתף בחנוכה, ורק לאחר שנסתיימה חנוכת המשכן, ונוכח לדעת **בוודאות** "שלא הי' עמהם בחנוכה" – "חלשה אז דעתו".

אבל בנוגע לעבודת כאו"א בעניני המשכן (הרוחני) – הרי, כל זמן ששיח צדקנו עדיין לא בא, לא נסתיימה חנוכה זו, ולכן, בראותו שכו"כ מישראל עוסקים בענין של חנוכת המשכן ללא השתתפותו – הרי, במקום שתהי' לו **חלישות הדעת** "כשלא הי' עמהם בחנוכה", עליו לנצל את **חוזק הדעת** לחפש דרכים כו' **להשתתף עמהם בחנוכה**, וכשיתקע מחשבתו ודעתו בחוזק (היפך הענין דחלישות הדעת לגריעותא) בודאי ימצא הדרך הנכונה להשתתף עמהם בחנוכה!

בסגנון אחר קצת: הסיבה לכך שבהשגחה פרטית ראה או שמע אודות פעולתם של כו"כ מישראל בענין של חנוכת המשכן, היא – לא כדי שתהי' אצלו חלישות הדעת "שלא הי' עמהם בחנוכה", אלא **אדרבה** – כדי שילמד הרואה בעבודתו לקונו, שגם הוא צריך לעסוק בעבודה זו, ע"י ההתבוננות בדעתו (בחוזק הדעת) כיצד יכול אף הוא להשתתף עמהם בחנוכה.

ג. וענין זה הוא בהדגשה יתירה בדורנו זה: דורנו זה הוא דור האחרון של הגלות שיזכה להיות דור הראשון של הגאולה. וכמובן מההכרזה הידועה דכ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו – לפני עשרות שנים – "לאלתר לתשובה" לאלתר לגאולה⁷, מכיון שכבר עומדים בסיומה של העבודה, ולא נשאר אלא

(6) כולל גם הפירוש הפנימי דתשובה – שאין הפי' תשובה גשמית מעבירות דהיינו עזיבת החטא בלבד . . . אלא תשובה ומעשים טובים, דהיינו שלהיות המעשים טובים ומאירים באור ה' א"ס ב"ה צריך להיות בחי' תשובה שהוא להשיב את הנפש למקורה ושרשה כו" (לקו"ת דרושי שמע"צ פה, א. ובכ"מ).
(7) "קול קורא" ב"הקריאה והקדושה" דשנת תש"א-ג. ועוד.

ליתר ביאור: מכיון שאמרו חז"ל² "כל אחד ואחד חייב לומר בשבילי נברא העולם"³, הרי, המחשבה שהוא צריך להשתתף בכל פעולה ועבודה בעניני המשכן, עד כדי חלישות הדעת כשנעשה דבר מסויים ללא השתתפותו – אין בה משום גאוה.

אבל אעפ"כ, אין הכרח שהוא בעצמו ישתתף בכל פעולה ועבודה בעניני המשכן, שהרי, מכיון ש"כל ישראל ערבים זה בזה"⁴, יכול הדבר להעשות ע"י אחר וכיו"ב.

ואעפ"כ, כשרואה או שומע שכו"כ מישראל עסקו בענין (של חנוכת המשכן) והוא לא הי' עמהם בחנוכה – הרי, אעפ" שהדבר לא הי' באשמתו, מכיון שהי' אנוס וכיו"ב, ויתירה מזה, שבשעה זו הי' עסוק בעבודה אחרת בעניני המשכן⁵, מ"מ, כאשר כל מציאות הדעת שלו אינה אלא בשביל עבודת המשכן, "הבינו מדעו להבדל לעמוד לפני ה' לשרתו" – **לא יועילו כל ההסברים להרגיעו**, שכן, בידעו שמציאות הדעת היא בשביל עבודת המשכן, הרי, העובדה שנעשה דבר מסויים בעבודת המשכן ללא השתתפותו (תהי' הסיבה אשר תהי') פועלת אצלו **חלישות הדעת!**

ב. אמנם, בענין זה יש חילוק בין עבודת אהרן לעבודת כאו"א בעניני המשכן (הרוחני): ובהקדים – דיוק הלשון "חלשה אז דעתו", שחלישות דעתו של אהרן לא היתה אלא לאחר שנסתיימו י"ב ימים דחנוכת המשכן, כי, כל זמן שלא נסתיימה חנוכת המשכן הרי

(2) סנהדרין לו, סע"א – במשנה, וראה רמב"ם ה' סנהדרין פי"ב ה"ג.
(3) שע"ז נעשה מעין נדו"ד אף שהוא במשכן הכללי דכל העולם.
(4) שבועות לט, סע"א. וש"נ. רמב"ם ה' שבועות פי"א הט"ז. פרש"י בחוקותי כו, לו.
(5) ולא עוד, אלא, שיתכן שבסופו של דבר (אף שלע"ע אינו יכול לידע זה) יתברר ש"שלק גדולה משלהם כו".

'יהרג ואל יפרוש'

[בנוגע ל"מיהו יהודי":] מה שרוצים לערבב יחד יהודים עם גוים, להבדיל – הרי זהו ענין שלא יתכן, ולא תועיל לזה שום הצבעה; שכן דבר זה הוא בטבעם של יהודים – שאינם מתערבים עם עמים אחרים, ואין ביכולת אף אחד לשנות זאת!

ענין זה אינו שייך לכנסת, אפילו אם כל אלו היושבים בכנסת יאמרו פה אחד שיהודים צריכים להתערב עם גוים – הם לא יוכלו לשנות זאת, כיון שיהודים לא מתערבים בגוים! ובפרט שזהו ענין שלא שייך אליהם כלל, אין זה ענינם לפסוק מי יכול להפוך ליהודי; הכנסת היא ענין של "חול", ואין בידם לומר מיהו יהודי, שזהו ענין הקשור לשולחן-ערוך. אמרתי למישהו, שכאשר אדם נצרך לניתוח, הרי הוא שואל רופא האם עליו לערוך ניתוח או לא, ובידו של הרופא לענות לו על כך. אבל מי שאינו רופא, אין לו בכלל מה לומר בענין זה, כיון שאין לזה שום שייכות אליו.

היעלה על הדעת שהכנסת תבוא ותפסוק על חולה האם הוא זקוק לניתוח או לא?! הם אינם יכולים לומר כלום בנידון, כיון שאין להם שייכות לכל הענין, ורק לרופא יש שייכות לזה; אמנם יתכנו חילוקי דעות בין שני רופאים, אבל אחד שאינו רופא כלל אין לו כלום מה לומר בנידון, ואם הוא אדם ישר הרי יודה בכך שאינו יכול לומר כלום בנידון, כי הוא איננו רופא.

היעלה על הדעת שהכנסת תפסוק כיצד על ה"פאנטום" לטוס או כיצד על הרובה לירות?! יעמידו אותם למשפט צבאי, על כך שהם סיכנו את הבטחון של שניים וחצי מליון יהודים, כיון שזה כלל לא ענינם ואין ביכולתם בכלל לפסוק על השאלה הנידונה.

כך גם בענין הגיור: "גיור" הוא מושג הלכתי בלבד, שאין כדוגמתו בשום נושא אחר [ישנו ענין של "קאנווערזשאן" (המרה מדת לדת), להבדיל, אצל הגוים – אבל זהו ענין שונה לחלוטין מהמושג של גיור], "גיור" ישנו רק בהלכה.

מזה מובן, שמי יכול להביע דבר בנוגע לגיור, הרי זה דווקא אלו הקשורים עם השולחן-ערוך וההלכה; ה"כנסת" איננה קשורה עם שו"ע או הלכה, אלא היא ענין של "חול" שאין לו שום שייכות לשו"ע והלכה, ואם-כן אל להם לחוות דעה מה זה גיור ואין צריך להתנהל גיור, זה לא ענינם.

ובפרט שבין מאה ועשרים חברי הכנסת ישנם ארבעה או חמשה גוים, שלהם יש את אותה זכות לחוות דעה כפי שיש שם לרב (באם הי' רב בכנסת)! וגוים אלו אומרים את דעתם כיצד לפסוק מיהו יהודי ואת מי אפשר להכניס בתוך כלל ישראל!

[. . .] אלא מה, שכאשר הגיע לענין של גיור בדת ישראל, כאן נזכרים פתאום שזה לא מתנהל באופן "דמוקרטי", ובמילא יש לתקן שלא יהי' גיור כהלכה, שהרי צריכים לדאוג אודות המצפון (עם כל הביטויים היפים שהם משתמשים בהם) של האדם, ולכן הולכים לגוי (ומעמידים את הגוי באותה הדרגה עם הגדול שבישראל) ושואלים אותו מי יכול להכנס לארץ ישראל!

המשך השיחה בסוף עמוד 11

לימוד התורה ופרקי אבות

והמעשה הוא העיקר!¹

כיון שיום השבת שלאחרי זמן מתן תורה, פרשת נשא, דשנת אראנו נפלאות, הוא הזמן הכי מוכשר ומסוגל להתגלות ד"תורה חדשה מאתי תצא" – מובן שההוראה למעשה בפועל שהזמן גרמא היא **בהכנה** (מעין ודוגמא ומביאה בפועל ממש) לקיום היעוד "תורה חדשה מאתי תצא".

ובפשטות – התחדשות והוספה בלימוד התורה מתוך חיות ותענוג עד שמחדש חידושים בתורה, הן בנוגע לעצמו, והן בנוגע להפעולה על הזולת, "העמידו תלמידים הרבה", כידוע ש"כל איש ישראל יכול לגלות תעלומות חכמה ולחדש שכל חדש בתורה, הן באגדות הן בנגלה הן בסתר, כפי בחי' שורש נשמתו, ומחוייב בדבר"², כולל ובמיוחד – התחדשות והוספה בלימוד והפצת פנימיות התורה שנתגלתה בתורת החסידות, מעין ודוגמא ו"טעימה" מתורתו של משיח (טועמי' חיים זכו"³), שלכן עי"ז מרזים וממהרים ופועלים ביאת דוד מלכא משיחא⁴.

וכדאי ונכון ביותר שכאו"א יקבל על עצמו שנוסף על אמירת פרקי אבות ("מילי דחסידותא"⁵) בכל שבת משבתות הקיץ, יוסיף וילמד בעיון משנה אחת (לכל הפחות) עם הפירושים דמפרשי המשנה, כל חד לפום שיעורא דילי.

ויה"ר שמהדיבור וקבלת החלטה טובה בהנ"ל נבוא תיכף ומיד להתגלות ד"תורה חדשה מאתי תצא", בגאולה האמיתית והשלימה ע"י משיח צדקנו,

ו"משה (ש"קיבל תורה מסיני") ואהרן (שידליק המנורה בבית המקדש) עמהם", והבעש"ט וכל רבותינו נשיאינו עד לכ"ק מו"ח אדמו"ר עמהם⁶, ביחד עם כל צדיקי ונשיאי ישראל וכל בני ישראל (זעמך כולם צדיקים) בדורות שלפני-זה, ש"הקיצו ורננו שוכני עפר"⁷, ביחד עם כל בני ישראל שבדורנו זה, נשמות בגופים ללא הפסק בינתיים,

וכולם יחדיו שומעים ה"תורה חדשה (ש)מאתי תצא", בארצנו הקדושה, בירושלים עיר הקודש, בהר הקודש, בבית המקדש ובקדש הקדשים – "מעל הכפורת אשר על ארון העדות מבין שני הכרובים"⁸.

ועוד והוא העיקר – תיכף ומיד, "מיד" ר"ת משה ישראל (הבעש"ט, שכשיפוצו מעינותיו חוצה קא אתי מר) דוד מלכא משיחא, וכפשוטו ממש, באופן של ממשות, למטה מעשרה טפחים, ממש ממש.

(משיחת ש"פ נשא, י"ב סיון ה'תנש"א – מוגה)

(1) אבות פ"א מי"ז (בגמט' טוב) - שלומדים בשבת

זה.

(2) תניא אגה"ק סכ"ו (קמה, א).

(3) ראה לקו"ש ח"כ ע' 173. וש"נ.

(4) אגה"ק דהבעש"ט - כש"ט בתחילתו.

(5) ראה ב"ק ל, א.

(6) ראה יומא ה, ב. תוד"ה אחד - פסחים קיד, סע"ב.

(7) ישעי' כו, יט.

(8) סיום וחותרם פרשתנו.

"לצחצח את הכפתורים"⁸, ובימינו אלו – הצחצוח האחרון של הכפתור האחרון!

ומזה מובן, שבימינו אלו, כל פעולה ופעולה בעניני התומ"צ, ועאכו"כ הפעולה ד"בהעלותך את הנרות" ע"י הפצת נר מצוה ותורה אור, התורה והיהדות, שתוכנה חנוכת המשכן באופן ד"שלך גדול משלהם" (כנ"ל ס"א) – מודגש בה ביותר וביותר הענין **דחנוכת** (חינוך והכנה) בנין ביהמ"ק השלישי⁹.

ולכן, היתכן שכאשר כו"כ מישראל עוסקים **בחנוכת והכנת בית המקדש השלישי**, יעמוד מישהו מן הצד ולא יהי עמהם בחנוכה, לא הוא ולא שבטו (ב"ב, תלמידיו וכו')! – אלא ודאי ישתדל גם הוא להשתתף עמהם בחנוכה, לקרב ולרז את חנוכת ביהמ"ק השלישי שיבנה במהרה בימינו ובימינו.

וכאמור, כל זמן שמשיח צדקנו עדיין לא בא, אין מקום לחלישות, ח"ו, בהדעת בחנוכה זו, אלא אדרבה – לחזק ולהוסיף ביתר שאת וביתר עוז, ומתוך זריזות הכי גדולה, ע"ד מ"ש בנדבת המשכן "והם הביאו אליו עוד נדבה בבוקר בבוקר"¹⁰, "לשני בקרים הביאו כל מלאכת המשכן"¹¹, ולא פסקו מלהביא עד ש"ויצו משה . . . איש ואשה אל יעשו עוד מלאכה גו"¹², ואילו בנדו"ד, לא רק שאין רשיון ממש רבינו שבדורנו, נשיא דורנו כ"ק מו"ח אדמו"ר, להפסיק ח"ו בעשיית המלאכה, אלא אדרבה, ישנו ציווי מפורש להוסיף בה ביתר שאת וביתר עוז, עד שמשלימים מלאכת החנוכה דביהמ"ק השלישי.

ד. [. . .] המורם מכל האמור לעיל בנוגע למעשה בפועל – המעשה הוא העיקר¹³:

(8) ראה שיחת שמח"ת תרפ"ט.

(9) ראה גם קונטרס משיחות ש"פ ויגש תשמ"ו.

(10) ויקהל לו, ג.

(11) שמו"ר פמ"א, ב. תנחומא תרומה ג. ועוד.

(12) שם, ו.

כאשר קורין בתורה "בהעלותך את הנרות" בכל שנה ושנה – אזי מודגש הציווי וההוראה ביחד עם נתינת-כח "לחיות" ("החיי" יתן אל לבו") בעניני העבודה דהדלקת המנורה ברוחניות, ועד להדליק הנרות דכללות נש"י שיאירו ב"נר מצוה ותורה אור", להיות "מנורת זהב כולה", כולל ובפרט בהפצת המעיינות (בחי' השמן שבתורה¹⁵) חוצה, בכל קצוי תבל.

ובענין זה ניתוסף לימוד והוראה מפירוש רש"י – הדגשת הצורך שהפעולה בכל זה תהי' ע"י כאו"א מישראל, עד כדי כך, שבראותו העוסקים בעבודה זו, "חלשה אז דעתו כשלא הי' עמהם בחנוכה", ולכן משתדל גם הוא להשתתף עמהם בעבודה זו, ובפרט בידעו, שע"ז נעשה אצלו ענין העלי', ועוד ועיקר – שע"ז ממהרים ומזרזים החנוכה דביהמ"ק השלישי, כנ"ל בארוכה.

ה. וכאן המקום להזכיר עוה"פ המדובר בהתוועדויות האחרונות¹⁶ – אשר, מצד גודל ההבהלה שבדבר וההכרח הכי גדול לתקן המצב יש צורך לחזור ולעורר אפילו מאה פעמים¹⁷, נוסף לכך ש"אין מזרזין אלא למזרזין"¹⁸ – ע"ד גודל ההכרח בהפצת התורה והיהדות בימינו אלו שהיא בדומה לפיקוח-נפשות ממש, ומפקחין על צרכי ציבור בשבת¹⁹, ועאכו"כ בענין של פיקוח-נפשות:

בכל העולם כולו, כולל ובמיוחד בארץ הקודש²⁰, מסתובבים מאות אלפי ילדי

(13) אבות פ"א מי"ז.

(14) להעיר מהמבואר בלקו"ת פרשתנו (לד, ג ואילך) הקשר דהדלקת המנורה עם הענין ד"החכמה תחיל".

(15) ראה בארוכה אמ"ב שער הק"ש פנ"ד ואילך.

(16) שיחת חגה"ש ושי"פ נשא.

(17) ראה ב"מ לא, א. שו"ע אדה"ז או"ח סקנ"ו ס"ז.

(18) ספרי נשא בתחלתו. במדב"ד פ"ז, ו. וראה מכות כג, א.

(19) ראה שבת קנ, א. רמב"ם הל' שבת פכ"ד ה"ה.

שו"ע אדה"ז או"ח ס"ו סי"ב.

(20) שבה נקל יותר לפעול בהפצת התורה והיהדות,

ישראל, וכן מבוגרים (אנשים ונשים), שאין להם ידיעה באל"ף-בית של יהדות, להיותם "תינוקות שנשבו"²¹, שלא נתחנכו בדרך התורה.

ומכיון שמדובר אודות מצב של פיקוח-נפשות, רחמנא ליצלן - פיקוח-נפשות ברוחניות הקשור גם עם פיקוח-נפשות בגשמיות - הרי, **צו השעה** לפרסם ולהרעיש בכל מקום ומקום **שחוב גמור על כאו"א לעסוק בהפצת התורה והיהדות חוצה!** ולא להסתפק בכך שישנם כו"כ שעוסקים בזה, אלא, כל יחיד ויחיד צריך להצטרף ו"להיות עמהם בחנוכה", חינוך בני ובנות ישראל בדרך התורה, שע"ז נעשה החינוך (הכנה) לגאולה העתידה.

ופשוט, שאין מקום לטענות של "דמוקרטיא" (היתכן להתערב באורח-חיינו של הזולת) וכיו"ב - שהרי מדובר אודות ענין של פיקוח-נפשות ממש, מהיפך החיים, רחמנא ליצלן, לחיים רוחניים וגשמיים גם יחד. ואם יש מי שטוען שאין רצונו בכך, הרי, "יצרו הוא שתקפו"²², ובמילא, **יש להצילו מה"אנס" זה היצה"ר**²³.

ובכל זה ישנה נתינת-כח מיוחדת (נוסף על הנתינת-כח מהקריאה בתורה בפ' בהעלותך את הנרות) בבואנו מיום ט"ו סיון²⁴, שבו התחילה פרשת המאסר והגאולה דכ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו²⁵ - נתינת-כח מיוחדת להפיכת החושך באופן דיתרון האור מן

מצד מעלת אה"ק, אוריא דא"י כו' וכו'.

(21) ראה רמב"ם הל' ממרים פ"ג ה"ג.

(22) רמב"ם הל' גירושין ספ"ב.

(23) להעיר משר"ת מהרשד"ם חיו"ד סר"ד (הובא בכנסת הגדולה לטור חו"מ ר"ס תכו) שנקט להלכה שיש בכונן-דא משום "לא תעמוד על דם רעך" (וראה לקו"ש קדושים שנה זו ס"ו).

(24) שעלייתו ושלימותו באופן ד"ויכולו" - ביום הש"ק זה.

(25) ראה אג"ק אדמו"ר מוהרי"צ ח"ב ריש ע' פ. וש"נ.

החושך²⁶, מכיון שלאמיתתו של דבר "אין עוד מלבדו"²⁷ [וחדוד גם בלשון דאוה"ע, עד ללשון המדינה שבה ה' המאסר - כפי שניגנו בגאולה די"ב תמוז: "ניעט ניעט ניקאווא כו"²⁸], וכל מציאות החושך אינה אלא בשביל העילוי ד"אתהפכא חשוכא לנהורא"²⁹, וכמ"ש³⁰ "וגם רשעו³¹ ליום רעה", ש"יעשה הרע . . יום ואור"³², עד להפיכת חושך הגלות - עי"ז שממשיכים בו האל"ף, אלופו של עולם - שאז נעשה מ"גולה" "גאולה"³³.

ו. ויה"ר שע"י העבודה ד"בהעלותך את הנרות" נזכה בקרוב ממש לקיום היעוד בהפטרה דפ' בהעלותך: **"ראיתי והנה מנורת זהב כולה גו' ויאמר אלי זה דבר ה' אל זרובבל גו"³⁴, כמבואר בלקו"ת דפרשתנו³⁵ שאף ש"קאי ג"כ על זמן עכשיו", היינו שגם בזמן הגלות (ש"נקראו בשם זרובבל על שם וזרעתי לי בארץ והם היו אז בגלות בבל"³⁶) ה"ה בבחינת "מנורת זהב כולה", ואדרבה, "דוקא ע"י גלות בבל נעשה מנורת זהב", "מ"מ, עיקר בחי' זו קאי אלע"ל"³⁷, כשהקב"ה פודה את בנו בכורו - "בני בכורי ישראל"³⁸ - "ממצרים", ממיצר הגלות³⁹.**

ואז גם רואים הדלקת המנורה ע"י אהרן -

(26) קהלת ב, יג.

(27) ואתחנן ד, לה.

(28) ראה ספר התולדות אדמו"ר מוהרי"צ ח"ג ע' 221.

(29) ראה זח"א ד, א.

(30) משלי טז, ד.

(31) ולהעיר מהפירוש ד"רשע" מלשון הצלחה ("בכל

אשר יפנה ירשע", "צלחה" - ש"א יז, מז, ובמצו"ד),

שע"י הפיכת הרשע כו' ניתוסף ענין של הצלחה - שהיא מרובה וגדולה מטוב סתם.

(32) תניא פכ"ז (לד, ב).

(33) ראה ויק"ד ספ"ב. לקו"ת פרשתנו לה, ג. ובכ"מ.

(34) זכרי' ד, ב-ו.

(35) לג, רע"ג.

(36) לקו"ת ריש פרשתנו.

(37) שם לה, ד.

(38) שמות ד, כב.

(39) להעיר מהשייכות לפרשתנו - "כי לי כל בכור

"כוס של ברכה"²⁰, שקשור עם הגאולה האמיתית והשלימה ע"י משיח צדקנו, כפי שמצינו בגמרא²¹ בנוגע לכוס של ברכה בסיום הסעודה דלעתיד לבוא²²: "נותנין²³ לו לאברהם אבינו **כוס של ברכה** לברך, ואומר להן איני מברך וכו', אומר לו לדוד טול וברך, ואומר להן **אני אברך ולי נאה לברך**, שנאמר²⁴ כוס ישועות אשר ובשם ה' אקרא", "כסא²⁵ דוד לעלמא דאתי מאתן ועשרין וחד לוגא מחזיק, שנאמר²⁶ כוסי **רוי**, בגימטריא הכי הוי"²⁷. (משיחת ש"פ נשא, י"ב טיון ה'תש"א - מוגה)

בראש ההרים ונשא מגבעות ונהרו אליו כל הגוים קאי על כוס של ברכה (וראה לקוטי לוי"צ לח"ב ע' קלו ואילך).

(22) ומעין ודוגמא לזה בזמן הזה - סעודה שלישית דשבת (ראה לקו"ש חכ"א ע' 84 ואילך).

(23) פסחים קיט, ב.

(24) תהלים קטז, יג.

(25) יומא עו, א.

(26) תהלים כג, ה.

(27) ולאחר תפלת ערבית, הבדלה וחילוקת כוס של ברכה) - קידוש לבנה, "שהם עתידים להתחדש כמותה" (סנהדרין מב, א) בגאולה האמיתית והשלימה ע"י דוד מלכא משיחא; וסעודת מלוה מלכה - "סעודתא דוד מלכא משיחא" (סידור האריז"ל במקומו. ועוד).

להלן המשך השיחה מעמוד 12:

זוהי חרפה, בזיון וחילול שם ישראל - ששואלים אצל גוי מיהו יהודי! והבזיון גדול יותר - שאף אחד לא אומר כלום על-כך, ואין פוצה פה ומצפץ!

[. .] מישוהו כתב לי שישנה אימרה חדשה בארץ ישראל: 'הרג ואל יפרוש'...

הרי ישנו הדין ד"יהרג ואל יעבור", ועכשיו ישנה אימרה חדשה - 'הרג ואל יפרוש'! שאלתי אותו: מה הכוונה בזה? וענה לי: מה אינך מבין - 'הרג ואל יפרוש' הפירוש שמוכנים לעשות את כל הענינים, אפילו ליהרג, העיקר לא להפרד מהכסאות; כדי להאחז בכסאות מותר להעמיד שנים וחצי מליון יהודים בסכנה!

[. .] וזה כבר לאחר ששני ישראל עברו כ"כ הרבה גזירות, שמדות וחרמים - שיזכו כבר לגאולה האמיתית והשלימה - ולאחרי כ"ז לוקחים יהודי ועושים לו ניתוח ושואלים אצל גוי כיצד לעשות את הניתוח!

בני ישראל הינם כבשה אחת בין שבעים זאבים והיא משתמרת, שזהו דווקא עי"ז שיהודים לא יתערבו בגוים.

(תרגום חפשי של קטעים משיחת ש"פ בהעלותך ה'תש"ל - בלתי מוגה)

ב. וראה לקו"ת פרשתנו כו, סע"א ואילך).

(20) להעיר ש"יש אומרים שברהמ"ז טעונה כוס אפילו ביחיד" * (שו"ע אדה"ז או"ח ר"ס קפב), ועאכו"כ בשלשה שמזמנים יחד, ועאכו"כ בעשרה (ומעשרה ולמעלה אפילו אלף או ריבוא) שמזכירים השם ("נברך אלקיננו" בברכת הזימון (שם סקצ"ב ס"ג).

(21) ובפרט ע"פ מ"ש בזהר (ח"ב קצ"ג, רע"א) "אע"ג דנשים וקטנים פטורין מן המצוות בכוס דברכה הכל חייבין, ובלבד דידעון למאן מברכין, ודא היא ונהרו אליו כל הגוים" - כמ"ש לפני"ז (קפט, סע"ב) שהפסוק (ישעי' ב, ב) "והי' באחרית הימים נכון יהי' הר בית ה'

(* "אבל מנהג העולם שלא לברך על הכוס כלל ביחיד, ונכון מנהג זה ע"ד הקבלה" (שם).

(* אולי י"ל אותיות "קץ" - "באחרית הימים".

וענין זה מודגש ביותר וביותר בשנה זו – שנת ה'תנש"א, שסימנה מרומז בפסוק⁷ "תנשא מלכותו" (דקאי על דוד ושלמה⁸, שמלך המשיח הוא מזרעו⁹) בכל העולם כולו, והר"ת שלה "הי' תהי' שנת אראנו נפלאות", "כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות"¹⁰ – מתחיל מה"נפלאות" שכבר ראו (נוסף על אלה שיראו בעתיד, "אראנו") בפועל ובגלוי לעיני כל העמים בשנה זו, שבהם נתקיימו דברי הילקוט שמעוני¹¹: "שנה שמלך המשיח נגלה בו כל מלכי אומות העולם מתגרים זה בזה, מלך פרס כו' מלך ערבי כו', ואומר להם (הקב"ה לישראל) בני אל תתיראו, כל מה שעשיתי לא עשיתי אלא בשבילכם. . הגיע זמן גאולתכם", ומאז (ובפרט בחודש ניסן, חודש הגאולה) עומדים כבר "בשעה שמלך המשיח בא ("הנה זה בא"). . ומשמיע להם לישראל ואומר עונים הגיע זמן גאולתכם".

ובפרט בעמדנו בזמן מ"ת וימי התשלומין שלו, כדאיתא בספרים¹² בהרמז במארז"ל¹³ "הכל מודים בעצרת דבעינן נמי לכם", ש"עצרת. . הוא זמן המוכשר לעת רצון להתפלל לקרב קץ הגאולה. . דבעינן לשון אם תבעיון בעו, והוא לשון תפלה ובקשה, נמי לכם גימטריא¹⁴ קץ, היינו, שאז זמן המוכשר להתפלל שיתקרב קץ הגאולה", "קץ הימים" וקץ הימין¹⁵, ובעמדנו בשבת שלאחרי ה"קץ" דעצרת, שבת פרשת נשא, "נשא" (ר"ת שנת אראנו נפלאות) שב"תנשא" – ה"ז הזמן הכי מוכשר להחידוש ד"תורה חדשה מאתי תצא", ו"השמים החדשים והארץ החדשה אשר אני עושה" – לא רק בלשון עתיד אלא בלשון הווה, ועד שברגע שלאח"ז נעשה כבר בלשון עבר, כיון ש"הנה זה בא", וכבר בא.

[והדגשה יתירה בענין זה – בעריכת התוועדות¹⁶ מיוחדת (שלא ע"ד הרגיל) דכו"כ מישראל בזמן "רעוא דרעוין", השייך ביותר לגאולה האמיתית והשלימה¹⁷ (כנ"ל סי"ב*¹⁷), ובאופן של סעודה ממש, ובברכת המזון¹⁸ (אפילו על אכילה שאין בה שיעור שביעה¹⁹) על

- 7) בלק כד, ז.
- 8) פרש"י עה"פ.
- 9) סהמ"צ להרמב"ם מל"ת סב. פיה"מ ר"פ חלק יסוד הי"ב, אגרת תימן.
- 10) מיכה ז, טו.
- 11) שע"י רמז תצט.
- 12) ספר מאמר מרדכי עמ"ס פסחים להרה"צ כו' הר"ד מרדכי מנדבורנא (סיגעט, תר"ס).
- 13) פסחים סח, ב.
- 14) א' מאופני הלימוד בתורה, כפי שמצינו בדין נזירות שבפרשתנו ש"סתם נזירות ל' יום. . אמר קרא קדוש יהי, יהי בגימטריא תלתין הוו" (נזיר ה, א).
- 15) ראה אוה"ת ר"פ מקץ. ויש"נ.
- 16) כידוע ה"פתקא אשר משמי שמיא נחיתא" בגודל מעלתה של התוועדות חסידית, שבכחה לפעול יותר מפעולתו של מלאך מיכאל שרם של ישראל (אג"ק אדמו"ר מהוריי"צ ח"ג ע' תיג).
- 17) ולהעיר מהשייכות למזמור צדי"ק בתהלים (המזמור דשנה זו), שסימו וחותרו "יהי נועם גו' ומעשה ידיו כוננהו" (שתוכנו השראת השכינה במשכן, ועד לתכלית השלימות שבוה בביהמ"ק

השלישי - ש"נועם" הו"ע התענוג (רעוא דרעוין), שאין למעלה ממנו, ונמשך וחודר עד למטה ב"מעשה ידינו".

* (17) הערת המו"ל: בסה"ש תנש"א ח"ב ע' 4-593.

18) לאחר הקדמת ניגוני רבותינו נשיאינו (נשיאי תורת החסידות שעל ידי הפצתה חוצה קא אתי מר דא מלכא משיחא) – הבעש"ט, המגיד, אדמו"ר הזקן, אדמו"ר האמצעי, הצמח-צדק*, אדמו"ר מהר"ש, אדמו"ר מהורש"ב וכ"מ מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו** – תשעה*** ניגונים שבהם מסיימים קץ הגלות, ובאים לניגון העשירי, שירה העשירית דמלך המשיח.

19) שעז"ז בברכת כהנים שבפרשתנו (ו, כו) "ישא ה' פניו אליך", וכי לא אשא פנים לישראל שכתבתי להם בתורה ואכלת ושבעת וברכת את ה' אלקיך, והם מדקדקים על עצמם עד כזית ועד כביצה" (ברכות כ, *

(*) שבי שמותיו - "צמח" ו"צדק" (בגימטריא מנחם מענדל) הם שמותיו של המלך המשיח.

(**) שבי שמותיו - "יוסף" ו"יצחק" - קשורים עם הגאולה.

(***) ששת הניגונים של נשיאי חב"ד, מאדמו"ר הזקן עד אדמו"ר מהוריי"צ, וניגון שלש תנועות (דהבעש"ט, המגיד ואדמו"ר הזקן) שנחשב לג' ניגונים (המו"ל).

"בהעלותך את הנרות" כפשוטו (של מקרא) – בביהמ"ק השלישי, יראה כהן בציון (ש"הוא⁴⁰ יכוננה עליון⁴¹), אהרן הכהן עולה ועומד על שלש מעלות, בביהמ"ק השלישי, בגאולה השלישית.

בבני ישראל גו' ביום הכותי כל בכור בארץ מצרים גו" (ח, ז). ולהעיר גם משיעור היומי ברמב"ם (משנה תורה): "מצות עשה לפדות כל איש מישראל בנו שהוא בכור כו" (הלכות בכורים רפ"א).

40) תהלים פז, ה.

41) כולל גם – ציון (ירושלים) עצמה נעשית בבחי' "עליון", ע"ז שבירושלים של מטה נמשך ומתלבש

וכל זה – במהרה בימינו ממש, "לא עיכבן המקום כהרף עין"⁴², מכיון שגם ללא כל עיכוב, אפילו "כהרף עין" – יהי' ותחזינה עינינו. ■

ומתגלה ירושלים שלמעלה (ראה תענית ה, א. ובכ"מ). ולהעיר מהמבואר בלקו"ת פרשתנו (לא, ב) השייכות ד"בהעלותך את הנרות", פעולת אהרן בעליית נש"י, למ"ש "ירושלים הבנוי" כעיר שחוברת לה יחדיו (חיבור דירושמ"ע עם ירושמ"ט – תענית שם) ששם עלו שבטים גו".

42) מכילתא ופרש"י בא יב, מא.

מדור ה"דבר מלכות" מוקדש
לזכות האשה רייזל פרומא בת חי' רחל שתחי'
ולזכות הרה"ת יוסף יצחק בן רייזל פרומא וזוגתו חיה מושקא בת מרים שיחיו
ובתם רחל בת חיה מושקא שתחי'
ולזכות הנא לאה בת חי' רחל, עדינה בת חי' רחל, וצבי בן חי' רחל שיחיו

מוקדש לעילוי נשמת
ר' יהודה ב"ר צבי הירש ע"ה סטראל - נפטר ביום כ"ז אלול
ולע"נ זוגתו טשרנא גיטל בת ר' יעקב ע"ה - נפטרה ביום ה' טבת
יה"ד שתיכף ומיד יקויים היעוד "הקיצו ורננו שוכני עפר" והם בתוכם, בגאולה האמיתית והשלימה
נדרת בנם - יבלחט"א - הרה"ח שמואל סטראל ומשפ' שיחיו

אהבתו של אהרן הכהן שבדורנו לכל בני ישראל

ובכל זה מתוסף הדגשה בדורות האחרונים, בעקבתא ועקבתא דעקבתא דמשיחא ובפרט בדורנו זה, דור האחרון דגלות:

אע"פ ש"אכשור דרי"ו (בתמי), ובפרט בעקבתא דעקבתא דמשיחא כמבואר בחותם מסכת סוטה, שגם המעלות דדור זה באים כהמשך להדורות שלפני זה, ומקבלים את כל הכחות ואת ריבוי העבודה בתורה ומצות מהדורות שקדמו, עד שה"הדלקה" דה"נרות" דדור זה באה כתוצאה מהעבודה והדרכה דהדור שלפני זה וכו' – אבל הכח ע"ז ישנו, שמיד אח"כ – תהי' "שלהבת עולה מאלי".

ואדרבה: דוקא העקב שברגל, הדור הכי אחרון, יש בכחו להיות "עולה מאלי" ולהעלות את כל הדורות שלפני זה, ע"ז שהדור האחרון דהגלות נעשה הדור הראשון דהגאולה – הגאולה לכל בני ישראל במשך כל הדורות!

ובפרט שהרועה² אהרן הכהן שבדורנו – כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו – הראה בגלוי את אהבתו לכל בני ישראל, כולל – "אוהב את הבריות ומקרבן לתורה", ע"י פעולותיו הרבות בהפצת היהדות והפצת המעיינות חוצה [ובפרט ע"פ הידוע³ שבדורנו זה כבר אינם ע"ה כבדורות הראשונים, כיון שכיום יש לכל יהודי שייכות וידיעה בתורה (עכ"פ בתורה שבכתב, שבה יוצאים ידי-חובה אפילו כאשר לא ידע מאי קאמר⁴)],

ובמיוחד – ע"י ה"קול קורא" שלו ד"לאלתר לתשובה לאלתר לגאולה"⁵, וההכרזה⁶ שצריכים רק "לצחצח את הכפתורים", ואח"כ ההודעה שכבר סיימו גם את זה, וצריך רק להיות "עמדו הכן כולכם"⁷ ללכת לקבל את פני משיח צדקנו בגאולה האמיתית והשלימה.

ולכן – הרי זה צריך להוסיף עוד יותר חיות ושמחה בסיום העבודה דההכנה באופן ד"עמדו הכן כולכם" להגאולה, ובפרט – ע"י הוספה ב"נר מצוה ותורה אור" ובאופן שזה יגיע ויאיר בכל הסביבה, עד – בכל העולם כולו.

(משיחת ש"פ בהעלותך, י"ט סין ה'תנש"א – מוגה, תרגום מאידית)

(1) יבמות לט, ב. וש"נ.

(2) שכן נקרא אהרן במקרא מפורש "שלת הרועים" (זכרי' יא, ח. וראה תענית ט, סע"א).

(3) ראה תו"א מקץ מא, א. סה"מ תקס"ח ח"ב ס"ע תרמט ואילך.

(4) שו"ע אה"ז ח"א ח"ס"נ. הל' ת"ת שלו פ"ב ס"ב-ג.

(5) נדפסו באגרות קודש שלו ח"ה ע' שסא ואילך. שעז ואילך. תח ואילך. ח"ו ע' תל ואילך.

(6) ראה שיחת שמח"ת תרפ"ט.

(7) ראה אגרות קודש אדמו"ר מהוריי"צ ח"ד ע' רעט. "היום יום" טו טבת. ובכ"מ.

גם הקב"ה עייף כבר מהגלות...

ויה"ר שיקויים בפועל ה"בעל הבית דוחק" – שהקב"ה דוחק את הקץ, "קץ הימין" של הגאולה האמיתית והשלימה, שכן, כשם שבנ"י עייפים מהגלות, כך הקב"ה (כביכול) לא יכול לסבול יותר את הגלות, שהרי "עמו אנכי בצרה"², שכנתא בגלותא!³...

שזה נותן לבנ"י יתר-חיזוק ב"אחכה לו בכל יום שיבוא", בידיעה ש"בעל הבית דוחק", והוא לבטח ידחוק את הקץ עכשיו ממש, אחת ולתמיד, ויבטל תיכף את ההעלמות והסתרים אשר נעשו רק כדי לגלות בבנ"י את העבודה של "שלהבת עולה מאלי".

ובפרט בנוגע לבנ"י בדורנו זה, לאחרי מה שעברנו בדור זה האחרון (לא תקום פעמיים כו'), כבר עשו הכל בפועל ממש, ונתגלה כבר איך שכל יהודי ה"ה" "שלהבת עולה מאלי", ולכל יהודי ישנה הזכות – לא רק באופן של היתר, אלא גם – לתבוע את הגאולה, שהקב"ה ידחוק את הקץ, ויביא את הגאולה האמיתית והשלימה ע"י משיח צדקנו, דוקא – תיכף ומיד ממש.

(משיחת ש"פ בהעלותך, ט"ז סין ה'תש"נ – מוגה, תרגום מאידית)

(3) ראה מגילה כט, א.

(1) דניאל בסופו.

(2) תהלים צא, טו.

עומדים כבר "בשעה שמלך המשיח בא"

ובכל זה ניתוסף עליו מיוחד והדגשה מיוחדת בשבת שלאחרי מ"ת, שבת פרשת נשא, **בשנה זו:**

ובהקדים המדובר כמ"פ שע"פ כל הסימנים שבדברי חז"ל אודות אחרית הימים (נוסף על ההודעה הכללית בזמן הגמרא ש"כלו כל הקיצין"¹), דורנו זה הוא דור האחרון של הגלות ודור הראשון של הגאולה, כפי שהעיד כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו – בקשר ובשייכות להכרזתו הידועה "לאלתר לתשובה לאלתר לגאולה"² – שבימיו (לפני עשרות שנים) סיימו כל עניני העבודה, וצריכים רק "לצחצח הכפתורים"³ ולעמוד הכן לקבלת פני משיח צדקנו⁴, ועאכ"כ לאחרי ריבוי העבודה דהפצת התורה והיהדות והמעיינות חוצה מאז ועד עתה, כולל ובמיוחד השלימות דארבעים שנה (לאחרי הסתלקותו) ש"קאי איניש אדעת' דרבי"⁵, "לב לדעת ועינים לראות ואזנים לשמוע"⁶ – בודאי ובודאי שסיימו גם "לצחצח הכפתורים" ועומדים הכן לקבלת פני משיח צדקנו.

(3) ראה שיחת שמח"ת תרפ"ט.

(4) ראה "היום יום" ט"ו טבת. ובכ"מ.

(5) ע"ז ה, רע"ב.

(6) תבוא כט, ג.

(1) סנהדרין צז, ב.

(2) "קול קורא" בהקריאה והקדושה דשנת תש"א-ג.

(3) אג"ק שלו ח"ה ע' שסא ואילך. שעז ואילך. תח ואילך.

(4) ח"ו ע' תל ואילך. ועוד.